SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 18. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 28, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 28-го СІЧНЯ 1993. Ч. 18. РІК С.

ВИМАГАЮТЬ РОЗПУЩЕННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Одеса (УНІАР). — Тут у середу, 20-го січня, на черговому засіданні обласного відділу Конгресу Національно - Демократичних Сил (КНДС) ухвалено заяву щодо ситуації в Україні. КНДС Одещини у цьому документі висловлює підтримку діям Президента України, Уряду та міністра оборони Костянтина Морозова. Автори заяви засудили зрадницькі дії комуністів та антиукраїнської дії шовіністів, які намагалися спровокувати громадянську війну. У заяві міститься вимога розпустити Верховну Раду та ввести президентське правління на всій території України. Учасники засідання вимагали також почати розслідування злочинів Комуністичної партії проти українського народу.

Опублікувала свою заяву також Українська Національна Асамблея (УНА), але вона вимагає розпущення не лише Верховної Ради, а й Уряду Леоніда Кучми. На думку керівників УНА, Президент України повинен зформувати і очолити новий Уряд, оскільки Уряд Кучми „веде економіку республіки до катастрофи, а державу — до загибелі".

Недавно, на пресовій конференції першого віцепрем'єра Ігоря Юхновського журналісти запитали його, чи зрезигнує Уряд під натиском крайніх націоналістів, комуністів-соціялістів, мафіозних структур і „червоних директорів". Академік Юхновський відповів, що Уряд не боїться резиґнації, оскільки проводить чітку лінію на економічні реформи і сподівається, що народ це розуміє.

Дії Уряду Л. Кучми підтримує Президент України, Рух, УРП, об'єднання „Нова Україна" та Конгрес Національно-Демократичних Сил України.

Українська Національна Асамблея пропонує провести широку нараду на тему: „Ядерний статус України — найкраща ґарантія миру, безпеки і стабільности в Европі". Згідно з інформацією УНА, ідею збереження за Україною ядерного статусу нині підтримує значна частина депутатського корпусу, військового керівництва, а також президент Академії Наук України Борис Патон та академіки Бар'яхтар і Пасічник.

КОЗАЦТВО ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ

Рівне (УНІАР). — Відбулася Велика Рада Українського Козацтва „Волинська Січ". На кошового Отамана на „Волинській Січі" обрано народного депутата України Василя Червонія, а наказним отаманом став Роман Омельчук. Ухвалено звернення до Президента, Уряду і Верховної Ради України із закликом проявити твердість і не піддаватися антидержавним шовіністичним силам, які користуючись економічними труднощами, намагаються повернути Україну в імперію. Подібну заяву надіслано до Києва й від Чорноморського Козацтва з Одеси.

Сильні вітри нанесли шкод Україні

Київ. — Тут у неділю, 24-го січня, Центр громадських зв'язків Міністерства Внутрішніх Справ України повідомив, що протягом двох діб деякі області залишилися без електрики через сильний вітер та снігопади.

За попередніми даними, пошкоджено 78 електричних маґістралей та велику кількість електричних ліній лькального вжитку. З ладу були виведені 245 трансформаторних станцій. Залишилися без струму 300 населених пунктів, десятки радгоспів і колгоспів. Пошкоджено 60 телефонічних автоматичних станцій та зруйновано близько 100 покрівель на будинках і фармах. Є жертви й серед людей. Загинуло дві особи на Вінничині та один рибалка на Миколаївщині. Інших 40 рибалок врятовано. Забрано з крижин також рибалок на Херсонщині та Дніпропетровщині за допомогою гелікоптера. Знищено 4 тонни насіння та 20 тонн цукру. Шкоди становлять близьо трьох мільйонів карбованців.

Найбільше потерпіли Вінницька, Волинська, Львівська, Рівенська, Харківська і Тернопільська області.

АТЕСТАЦІЙНА КОМІСІЯ

Київ (УНІАР). — Тут відбулося перше засідання Президії головної ради Вищої Атестаційної Комісії (ВАК) України, створеної з ініціятиви Президента України Леоніда Кравчука. Учасники засідання обговорили питання про організацію праці ВАК, про затвердження голів експертних рад, про видання дипломів кандидатів наук. Створено близько 40 експертних рад з усіх наукових галузей.

Хочуть поділити Україну

Балаклея (УНІАР). — Тут в суботу, 23-го січня, з ініціятиви місцевої державної адміністрації відбулося зібрання, що мало офіційну назву „Урочисті збори, присвячені 75-ій річниці соборности України".

Провідною ідеєю більшости виступів було відродження СССР. Спроби лідера місцевих рухівців Михайла Чабана та членів УРП висловити свою думку переривали криками „Геть, бандюги!"

Голова районного об'єднання агропромислового будівництва Іван Засадченко запропонував провести експеримент — „поділити Україну на дві частини, провівши кордон Дніпром, східню Україну приєднати до Росії, а в західній будувати незалежну державу". Він зробив висновок, що не існує єдиного українського народу, бо „західняки" і „східняки" настільки різні, що навіть не розуміють мови одні одних.

ВІДОМЕ ШИРОКО НА ТЕРЕНІ ЗСА підприємство Сірс Робак і Ко., що має сотки крамниць ти висилало по всіх усюдах ЗСА грубезний каталог на поштові замовлення різних товарів, тепер з приводу поганого економічного стану закриває 113 своїх крамниць і перестає випускати каталог, що був в обігу 97 років. При тому втратять працю 50,000 осіб.

ПРЕЗИДЕНТИ УКРАЇНИ І ЗСА РАДЯТЬСЯ

Вашінґтон. — Як подали пресові агентства у середу, 27-го січня, президент Билл Клінтон мав розмову з президентом України Леонідом Кравчуком про зменшення ядерної зброї на території України.

Пресовий секретар Білого Дому Ді ді Маєрс сказала, що президент Клінтон висловив сподівання, що Україна затвердить якнайшвидше договір Старт-1 та міжнародні договори щодо нерозповсюдження ядерної зброї, якнайскорше. Вкінці цієї вістки сказано, що Україна ратифікацію договору Старт-1 узалежнює від кращих ґарантій про безпеку її кордонів і компенсації.

З України Українська Незалежна Інформаційна Агенція „Республіка" (УНІАР) подає, що справді у вівторок, 26-го січня, Президент Б. Клінтон мав телефонічну розмову з Президентом Л. Кравчуком. У ході розмови обговорювалися питання стану а перспективи двосторонніх українсько-американських відносин. Американський президент підтвердив наміри своєї Адміністрації про виділення Україні 175 міл. дол. на знищення і розкомплектування ядерних ракет. Президенти домовилися також, що найближчим часом міністер закордонних справ України Анатолій Зленко і секретар Державного департаменту Варрен Кристофер встановлять безпосередній контакт з метою проведення переговорів з усіх питань.

Почали переміну стратегічного летунства

Київ (УНІАР). — Розпочато державний господарський експеримент щодо використання летунства збройних сил України для перевезення народно-господарських вантажів.

Організаторами і виконавцями експерименту є командування групи далекої авіяції, комерційний центр при Міністерстві Оборони України і асоціяція авіокомпаній „Бусел". Такі дії спрямовані на забезпечення планового зменшення частин і підрозділів стратегічних сил, соціяльне і професійне пристосування військовослужбовців, які підлягають звільненню в резерву та на збереження інфраструктури мережі летовищ, летунської техніки і матеріяльно-технічної бази.

Акціонують Чорноморське пароплавство

Одеса (УНІАР). — Південно-українська транспортова прокуратура порушила кримінальну справу на підставі матеріялів перевірки, проведеної у Чорноморському морському пароплавстві, де виявлено необґрунтовані списання, передачі та продаж торгових суден. Справу порушено за статтею 165 Карного кодексу України, у якій ідеться про зловживання владою та службовим становищем. Більшість порушень здійснено за керівництва пароплавством Віктора Пилипенка, якого звільнено 29-го вересня минулого року постановою Кабінету Міністрів України.

Новий начальник Чорноморського пароплавства Петро Кудюкін наказав створити групу для підготовки і проведення акціонування Чорноморського пароплавства. Акціонування відбудеться з участю закордонних і національних фірм та компаній. До групи увійшло 11 осіб — фінансисти, інженери і капітани суден.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ М. ҐОРБАЧОВА

Київ (УНІАР). — У спільній заяві екологічної асоціяції „Зелений Світ" і Партії Зелених України висловлено протест з приводу висунення кандидатури Міхаїла Ґорбачова на становище президента Міжнародного зеленого хреста. У заяві зазначено, що 1986 року М. Ґорбачов зробив усе можливе для приховання справжніх маштабів катастрофи на Чорнобильській Атомовій Електростанції.

В Стейтовому університеті Пенсильванії будуть курси української мови

Юніверсіті, Па.— Тут у Стейтовому університеті Пенсильванії плянуються літом 1993 року інтенсивні курси української мови у відділі слов'янських і східньоевропейських мов. Курси триватимуть від 14-го червня до 6-го серпня, від понеділків до п'ятниць в годинах 8-ма ранку до 12:25 по полудні. Кошт цілого курсу для мешканців Пенсильванії виносить 2,274 дол., а для інших 3,411 дол. Прожиток в часі літа є дешевий.

Курси вестиме проф. Михайло Найдан, а йому будуть допомагати двоє професорів з України — проф. Галина Дорош з університету в Києві і проф. Сергій Зайцев, що зараз є на гостинних викладах в Лок Гейвен університеті, Па.

Зацікавлені цими курсами можуть телефонувати до Барбари Імпеллiттері на число (814) 863-1738, або писати до неї на адресу: 410 Keller Conference Center, Pennsylvania State University Park, Pa. 16802-1304.

Відділ слов'янських і східньоевропейських мов провадить курси французької, німецької, італійської, японської, еспанської, російської, латинської і української мов.

ХОЧУТЬ ВІДНОВЛЕННЯ СССР

Крим (УНІАР). — Понад 30 первинних організацій Соціялістичної партії діють нині в Севастополі. Про це повідомив на зустрічі з журналістами голова міської організації Соціялістичної партії Василь Пархоменко. До програмових вимог цієї партії включено точки про визнання російської мови другою державною та про відновлення СССР. Севастопільська Соцпартія, що налічує 1,000 членів, об'єдналася із Союзом комуністів Криму.

У Варшаві судять колишнього совєтського аґента

Варшава, Польща. — Перший за більш як 50 років процес „совєтського агента" почався у Польщі і відбувається у трибуналі Варшавської військової округи. На ньому розглядається справа колишнього підполковника Війська польського Адама С. (повністю прізвище не подається), який у грудні 1991 року прийшов з покаянням і признався, що впродовж кількох років співпрацював з розвідкою колишнього Совєтського Союзу.

За даними газети „Жиціє Варшави", докази, зібрані під час слідства, базуються перш за все на свідченнях самого обвинуваченого. Військова служба інформації, як називається у Польщі армійська контррозвідка, намагалася перевірити їх. Однак, як повідомляють „неофіційні джерела", це майже нічого не дало. Адже до кінця 1980-их років багато таємних повідомлень Совєтський Союз діставав офіційно, і польські контррозвідники не можуть встановити, „що було шпигунством, а що — співпрацею у рамках Варшавського пакту".

„Жиціє Варшави" також підкреслює, що нинішній польській контррозвідці бракує знань про структуру і методи дії совєтських спецслужб у Польщі, „бо багато років її увага була сконцентрована на праці проти розвідок західніх держав". Нічого не дали і знімки, на яких можуть фіґурувати аґенти, що мали справу з підполковником Адамом С.

Що стосується офіційних джерел, то вони відмовляються дати журналістам інформації. За словами представника міністерства крайової оборони Польщі підполковника Лєшека Зіола, на подробиці доведеться чекати, поки не закінчиться суд, який відбувається за закритими дверима. Відмовляються дати будь-які інформації також військова прокуратура і трибунал округи.

За польськими законами, Адамові С. загрожує тюремне ув'язнення від п'яти років або смертна кара. Однак, як вважають місцеві коментатори, якщо обвинувачений відмовиться від своїх зізнань, його можуть випустити на волю у зв'язку з відсутністю доказів.

У СВІТІ

ВЕЛИКА КІЛЬКІСТЬ фальшивих банкнотів потрапила до словацьких криміналістів. У місті Тренчине поліція затримала підозрілу особу, яка мала при собі сто підроблених банкнотів кожний вартістю 1,000 чехословацьких крон. За оцінкою спеціялістів, фальшиві гроші зроблені дуже майстерно і майже не відрізняються від справжніх. Це найбільша сума фальшивих грошей, яку поліція будь-коли знайшла на території Словакії. Останніми днями в різних містах республіки заарештовано ще кілька осіб, які намагалися пустити в обіг підроблені асиґнації.

ВПЛИВОВИЙ КИТАЙСЬКИЙ політичний діяч Денг Шіяопінг дав вказівки генеральному секретареві ЦК Комуністичної партії Китаю та іншим партійним керівникам боротися „проти буржуазної лібералізації". Одночасно він висловився за збереження у незмінності „оцінки подій на площі Тіянаньмень в 1989 році", а також за „надання праці консервативним діячам". Як пише японська газета „Йоміюрі", ці вказівки повинні попередити можливе зростання висловлювань в Китаї в користь демократизації і лібералізації в політичній та ідеологічній сферах у зв'язку з прискоренням процесу реформ, зокрема у зв'язку з переходом до „системи соціялістичної ринкової економіки".

В РАЙОНІ АФГАНСЬКОЇ столиці дев'ятий день підряд тривають воєнні дії між бойовиками з групи Ісламської партії Афганістану (ІПА) і урядовим військом. Жертвами бойових дій стали головним чином цивільні особи. Коло 200 осіб загинули і понад 800 поранені. „Як і в будь-якій громадянській війні, 90 відсотків жертв припадає на цивільне населення", — сказав представник Міжнародного Червоного Хреста в Афганістані Армін Корбель. Минулого тижня почався наступ урядових військ на позиції заколотників з групи ІПА, яку очолює Ґульбеддін Гекматіяр. Партизани Ґ. Гекматіяра продовжують ракетний обстріл столиці, в результаті чого були знищені цілі райони Кабулю. Тисячі мешканців Кабулю покинули і продовжують покидати місто. Гекматіяр обвинувачує уряд у співпраці з колишніми комуністами, хоч офіційне керівництво країни категорично відкидає ці обвинувачення. Гекматіяр поклявся боротися з урядом доти, поки той не зрезигнує.

НАЙБІЛЬШЕ ЗА ВСЮ ІСТОРІЮ Дагестану пограбування сталося у селі Кубачі. Це батьківщина прославлених на весь світ майстрів-ювелірів, де міститься музей мистецьких виробів. Вночі звідси були викрадені всі експонати, що є національним надбанням не лише Даґестану, але й Російської федерації. Експерти оцінюють викрадені цінності на 5 біл. рублів. Але вже за добу велику частину викраденого було знайдено, а грабіжники заарештовані. Всі вони не старші 20 років, представники різних національностей. Як встановило слідство, всі вкрадені експонати грабіжники плянували вивезти в Туреччину і Німеччину. Крім того, група мала намір пограбувати і республіканський музей образотворчого мистецтва.

ТУРИСТИ З УЗБЕКІСТАНУ і Таджикістану торгують зброєю, в тому числі автоматами Калашнікова, на вулицях індійської столиці. Мешканці Ню Делі вже привикли до того, що „комерційні туристи" з країн колишнього Совєтського Союзу продають на вулицях Ню Делі годинники, фотографічні апарати, побутову техніку. Однак останнім часом в їх асортименті появилася вогнепальна зброя. Кожний місяць зі Середньої Азії в Ню Делі прибуває до 12 груп „туристів" кількістю 40-50 осіб, і майже кожна ухитряється провезти зброю. Цих „туристів" зовсім не приваблюють історичні пам'ятники Індії, їх єдина ціль — вигідно продати привезене і дешево купити предмети першої необхідности, щоб потім продати в себе.

Б. ҐАЛІ ВИМАГАЄ САНКЦІЙ ПРОТИ ІЗРАЇЛЯ

Ню Йорк. — Генеральний секретар ООН Бутрос Ґалі вніс пропозицію, щоб Рада безпеки прийняла необхідні заходи і змусила Ізраїль повернути депортованих палестинців на батьківщину. В той же день в Єрусалимі ізраїльський прем'єр-міністер Їцак Рабін обвинуватив Організацію Об'єднаних Націй у застосуванні „подвійних стандартів" щодо Ізраїля. „Бутрос Ґалі реаґує на нашу відповідь терористам, — заявив Ї. Рабін, — але зовсім не бачить дій терористів".

Ізраїльський представник в ООН Ґад Якобі заявив, що пропозиція Б. Ґалі Раді безпеки звучить „односторонньо і не враховує передісторію подій", які викликали депортацію мусулман-фундаменталістів у грудні минулого року. Ізраїль вислав членів фундаменталістської організації „Гамас" після серії вбивств ізраїльських військовослужбовців на окупованих територіях і заклику голови цієї організації до масового терору.

Представники Палестинської Визвольної Організації повідомили, що тепер керівництво організації розробляє проєкт резолюції про запровадження міжнародних санкцій проти Ізраїля. Однак, як підкреслюють коментатори, навряд чи можна вжити санкції, бо Уряд З'єднаних Стейтів Америки заявив, що має намір скористатися правом вето у Раді безпеки.

Як повідомили американські представники, ЗСА зацікавлені, щоб обі сторони наладнали цю справу. У грудні всі 15 членів Ради безпеки одноголосно висловилися за резолюцію, яка вимагає повернення палестинців на батьківщину.

Міністерство закордонних справ Ізраїля закликало Раду безпеки утриматися від дальших заходів проти жидівської держави до закінчення розгляду справ „жертв депортації" Верховним судом країни. Очікують, що рішення Верховного суду буде прийняте цього тижня.

Знов провокують

Київ (УНІАР). — 18-го січня у ноті головного командування військово-морської фльоти Росії до Міністерства Оборони України складено протест з приводу недавнього прийняття військової присяги на вірність народові України особовим складом ряду частин Чорноморської фльоти.

Заступник міністра оборони України генерал-полковник Іван Біжан сказав в інтерв'ю газеті „Народна Армія": „Військовослужбовцям Чорноморської фльоти набридла та невизначеність, в якій вони вже давно перебували, тому їх рішення присягнути на вірність державі, громадянами якої вони себе вважають, цілком логічно випливає із ситуації, що склалася".

Газета „Народна Армія" назвала ноту головного командування Росії черговим випадом проти збройних сил України і тих військовослужбовців, які з власної волі хочуть стати під їх знамена.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК ВРАНЦІ, 25-го січня, невідомий злочинець пострілами вбив двох урядовців Сі-Ай-Ей, а трьох поранив, в часі, коли вони у ряді авт чекали на в'їзд на паркувальну площу бюра. Свідками пострілів були численні особи, що їхали також в тому напрямі, тому що це сталося у часі найбільшого руху о год. 8-ій ранку. Вбивця, якого свідки окреслюють як молоду, білу людину 20-ох років, стріляв з автомата по своїх жертвах, стоячи поміж автами, а відтак сів до стоячого авта і від'їхав. Убивцю не знайдено, як також невідома причина його нападу.

НОВИЙ СЕКРЕТАР ДЕРЖАВНОГО департаменту Воррен Кристофер заповів у промові перед урядовцями того департаменту, що в майбутньому амбасадори ЗСА будуть покликані не на підставі їхніх політичних переконань і зв'язків з новим Урядом, а лише після розглянення їхніх кваліфікацій. В цей спосіб він думає, що на ці важливі пости прийдуть особи з найкращим до того знанням і вишколом. У своїй першій зустрічі із співробітниками він не подав до відома ніяких нових імен осіб, які були б покликані на поодинокі пости в Державному департаменті.

ДРУЖИНА ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона відвідала Ню Йорк, щоб підкреслити своє зацікавлення допомогою дітям, які походять з бідних родин чужого походження, особливо еспаномовного, і які мають труднощі з англійською мовою у школі. Вона відвідала одну із таких шкіл в Бронксі.

ПРОВІД ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН в ЗСА далі розглядає із невдоволенням пропозицію і обіцянку новообраного президента Билла Клінтона, щоб зняти заборону приймання гомосексуалістів до військової служби. Президент вислухав застережень головнокомандуючих у цій справі, але далі не відступає від своєї обіцянки.

ЗГІДНО ІЗ ПЛЯНАМИ Президента Билла Клінтона відносно закордонної торгівлі, три найбільші автомобільні компанії в Дітройті заявили, що вони будуть пропонувати окреме карне мито при спроваджуванні чужинецьких авт до ЗСА. Представники цих фірм уважають, що японські та німецькі підприємства ламають закони, коли продають свої автомобілі в ЗСА по нижчих цінах, як американські підприємства.

НЮЙОРКСЬКА ЩОДЕННА газета „Ню Йорк Пост" через минулий кінець тижня була на грані ліквідації, але власник газети Пітер Каліков в останній хвилині знайшов фінансиста Стівена Гоффенберґера, який погодився фінансувати випуск газети на наступних чотири тижні. Він також заявив, що продовж того часу він сподіється підписати контракт продажу з С. Гоффенберґером і його фірмою Товерс файненшал. Виглядає, що над ратуванням найстаршої в ЗСА газети „Ню Йорк Пост" працювали не тільки її власник, але також губернатор стейту Маріо Квомо, сенатор Алфонс Д'Амато та Кардинал Джан О'Коннер.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді коли автор собі це виразно застеріг допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Нова ера в Америці

У минулорічній виборчій кампанії Билл Клінтон, ще як губернатор стейту Аркенсо, заперечив, наче би він — ліберал. Окреслив себе — ,,поміркованим". Тодішній віцепрезидент Дан Квейл зажартував собі з Клінтона та з себе самого: ,,Як він є поміркований, то я є світовий чемпіон спеллінґу". (Квейл не вмів ,,спелувати" слово ,,потейто". Зараз у першому дні свого урядування як Президент ЗСА Клінтон скасував усі обмеження для абортів, що їх завели Роналд Реґен і Джордж Буш. Від 21-го січня ц. р. вільно переводити аборти у військових шпиталях й у шпиталях, що отримують федеральну субвенцію. Зроблено всі можливі поступки для переведення абортів так, що речниця жіночої організації ,,За право вибору" радісно заявила: ,,Вперше маємо у Білому Домі однодумця ,,Права вибору". Негайно пішли по всій Америці маніфестації ,,за" і демонстрації" жінок ,,проти", переведено сотні арештувань. Увесь зовнішній світ, особливо союзники із Західньої Европи дивуються: ,,Невже найголовнішою державною справою Америки стали аборти? Чи не можна було бодай вичекати якийсь час?"

За ,,Ню Йорк Таймсом" з 23-го січня ц. р. президент Клінтон плянував видати розпорядок, як верховний командант збройних сил Америки, який дозволяв би гомосексуалістам служити в будь-котрій частині збройних сил. Шефи штабів наземної армії, морської піхоти, летунства й підводної фльоти — запротестували. Без уваги на те, як вирішиться проблема гомосексуалістів в армії ЗСА — підхід президента Клінтона до тих двох наведених тут справ вказує виразно, що Дан Квейл казав правду. Коли Билл Клінтон раз-у-раз заповідав у своїй передвиборчій кампанії й повторив на церемонії інавґурації — що він внесе в усе життя Америки щось нове — то виходить ясно, що Америка входить в еру лібералізму.

Це недобре. Бо лібералізм приніс Америці чимало лиха. У судівництві лібералізм винайшов ,,обортові двері" для злочинців — тими самими дверима обвинувачені входять на судову залю і зараз же ними виходять на волю. Оборонець підсудного може ,,торгуватися" з прокуратором, обвинуваченого випускають на волю за кавцією, в'язниця перестала лякати злочинців, страхітливо зросло число всіх важких злочинів. У шкільництві лібералізм прогнав молитву із шкіл, впала дисципліна, обнизився рівень науки, щораз частіші випадки, що учень середньої школи приносить в кишені пістолю і вбиває свого товариша. У загальній суспільній ділянці лібералізм перестав рахуватися з межею між свободою і сваволею. Лібералізм дозволяє на використовування прав, що їх дає Конституція, для підрізування цієї Конституції. Коли в останніх роках, на наших очах, обнизився рівень моралі й етики в американському родинному і громадському житті, то введення, так би мовити, офіційного лібералізму, санкціонованого державними законами й розпорядками, може тільки сприяти цьому неґативному процесові. ,,Нема нічого злого в Америці!" — кликав президент Клінтон у своїй інавґураційній промові. Існують первні добра і первні зла. Лібералізм скріпить первні зла.

Українська спільнота в Америці є дійсно ,,поміркована", — вона не є заскорузло консервативною ані розгульно ліберальною. Але вона є за за зберігання добрих традицій, вона є вірна Церкві, вона — за молитву у школі і за сприяння у суді радше жертві, аніж спричинникові злочину. Чули ми на телевізійному екрані слова в обороні президента Клінтона приблизно такі: ,,Чекайте, це ж тільки перші кроки нового Президента, Джан Кеннеді теж зробив страшну помилку із знехтуванням підготованого Айзенгавером висадом на Кубі, а згодом навчився..." Дай Боже. Ультра-ліберальний початок був недобрий. Не виключена поправа...

ВІДОМИЙ В НЮ ЙОРКУ щоденник ,,Ню Йорк Пост", який після 191 року існування, стоїть перед проблемою закриття, знайшов тимчасового рятівника в особі мільйонера Стівена Гоффенберга, що погодився покрити всі втрати, які будуть в наступних чотирьох тижнях і в тому часі розглянути можливість перебрання банкрутуючого щоденника.

Микола Світуха

МІЖ КИЄВОМ І МІНСЬКОМ

II

Один з документів, що його підписав Кебіч, забезпечує за Росією право ,,координації" дій усіх військових частин на терені Білорусії, контроль військових баз, продукції зброї, а навіть і право мобілізації громадян Білорусії до війська. Нічого дивного, що Народний фронт закликав усіх депутатів Верховної Ради, яким не байдужа доля Білорусії, відмовитися ратифікувати цей договір і висловити недовір'я Кебічеві і його урядові.

З перспективи інтересів Москви, договір Кебіча з Ґайдарем забезпечив Росії право втримувати на терені Білорусії стратегічні і тактичні військові сили, присутність яких може бути використана для політичної пресії Росії не лише на Білорусію, але і на Україну, Польщу і Литву. В світлі цього вартий уваги є факт, що в червні минулого року голова Верховної Ради Шушкевич підписав у Варшаві договір з Польщею, який ґарантує ненарушеність теперішнього польсько-білоруського кордону, регулює культурнорелігійні права білоруської меншости в Польщі і польської меншости в Білорусії і створює підставу для розвитку економічних зв'язків. Подібного договору ще не було поміж Білорусією і Литвою, частинно через нерозв'язане питання територіяльних претенсій, хоч переговори поміж обома урядами дають надію на розв'язку.

Подібно як і на Україні, життєвий стандарт населення Білорусії за останній рік не покращав. Програми будь-яких економічних реформ, а зокрема роздержавлення майна, будуть реалізуватися щойно тоді, коли такі програми будуть прийняті в Росії. Концепція приватизації державної власности, одобрена Верховною Радою, передбачає, що громадянам Білорусії буде передано на власність 50 відс. всього майна, яке підлягає приватизації. Під повною власністю держави залишаться крім оборонних об'єктів також продукція і постачання електроенергії, газопроводи і комунікаційна система, залізниці і повітряний транспорт. Але ані на форумі Верховної Ради, ані серед провідних речників реформ немає однозгідности відносно справедливої методи розподілу приватизаційних сертифікатів. Опоненти принципу розподілу однаково всім громадянам, включно з дітьми, уважають, що при такому підході нехтується вартість вкладу кожної людини у створення державного майна. На їхній погляд, процес роздержавлення не слід трактувати просто як розподіл між населенням майна якогось абстрактного власника, але як нагоду для держави розплатитися з громадянами за їхню минулу працю і зусилля.

За таким принципом, вартість приватизаційного чека мусить враховувати соціяльний стаж кожної людини, бути пропорційною до вкладу людини в розбудову суспільства. Це означало б, що теперішні керівники колгоспів, фабрик, наукових установ тощо, отримуючи львину частину дотепер державного майна, стали б його співвласниками і забезпечили б собі перманентні керівні позиції в державі.

Процес роздержавлення мусить також розв'язати проблему тих виробничих заводів Білорусії, які, ще на основі підсовєтських законів, були переорганізовані на кооперативи, або віддані в оренду робітничим колективам. Дехто уважає, що завернути процес правного статусу таких підприємств було б неможливо. Інші, натомість, трактують передання майна, яке було власністю усіх громадян, якійсь ексклюзивній групі, прикладом нелеґального привласнення, що його практикують ті елементи колишньої номенклятури, які не хочуть втратити своїх впливів.

Зростаюча апатія загалу населення Білорусії до політичних процесів і втрата довір'я, що політики будь-якого забарвлення спроможні розв'язати пекучі економічні проблеми, дають підставу сподіватися, що уряд Вячеслава Кебіча, з підтримкою старої номенклятури у Верховній Раді, залишиться при владі до наступних виборів. Що буде далі, покаже майбутнє.

У силу свого географічного положення Білорусія вважається важливим економічним партнером України і Уряд Леоніда Кучми цілком логічно здійснює політику реставрації і скріплення економічних і торговельних зв'язків між Києвом і Мінськом. Натомість в політичних питаннях, включно з військово-оборонними, провідним сектором для Білорусії є і залишиться проросійська орієнтація. У цьому відношенні інтереси України розходяться з політикою Вячеслава Кебіча.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

,,За шмат гнилої ковбаси"...

В одній із вітчизняних газет (на жаль, у вирізку, який я отримав, не подано ні назви газети, ні дати) появився допис Наталі Кирчів під іронічним, зате багатомовним заголовком ,,Співаймо, куме, хоч зле, але голосно!"

В цьому дописі авторка розкриває шкідливу антинаціональну практику деяких наших видавців і авторів, які за ,,шмат гнилої ковбаси" приховано заманюють передплатників, покупців та читачів своїх писань та видань, які діють на шкоду нації.

,,Беру до рук — пише авторка — 'Частний детектив". Механічно дивлюся звідки ж то примандрувала до нас ця російськомовна книжка — очам своїм не вірю! Це, Бібліотека журнала, 'Київ' ... З обуренням шукаю список членів редколегії, яка нас так, 'національно відроджує'. Ба, знайомі особи! Цвіт української літератури: П. Перебийніс, О. Бураковський, М. Вінграновський, Є. Гуцало, В. Дрозд, П. Загребельний, Д. Міщенко, Ю. Мушкетник та ряд інших. А увінчують цей довгий перелік три кити глибокодержавницького мислення: народні депутати України — Іван Драч, Петро Осадчук та Дмитро Павличко, які в своїх виступах неодноразово заявили про те, український ринок заполонила російськомовна література, а для українськомовної книжки не має паперу, через що до скарбів світової літератури український народ не має змоги прилучитися рідною мовою.

Соромно й боляче. Хочеться запитати: невже ж вам байдуже, що керований вами часопис за ,,шмат гнилої ковбаси" готовий продовжувати справу Леніна-Сталіна у національному питанні і на дефіцитному папері, купленому за виклянчені у свого народу гроші, утверджувати статус російської мови, як такої, що домінує в українській державі?...

П. С. 'Київ' не єдиний у своїх 'патріотичних' починаннях. Нещодавно часопис 'Всесвіт', покликаний доносити до читача іноземну літературу українською мовою, анонсував видання під егідою 'Бібліотеки авантюрного роману'. Прекрасне, здавалося б починання. Якби перші дві книги з цієї бібліотеки не були російською мовою...

П. П. С. Гроші не пахнуть. А дволиким Янусам в усі часи жилося непогано..."

• • •

А ось ще уривок із листа жителя містечка Вільногірське: ,,В Україні покищо не видно просвітку на краще. Представники Президента на 98 відсотків завзяті вороги української державности. Навіть демократи, як Яворівський, Драч та інші закликають 'не гнівити старшого брата'. В Україні вельми уважно треба вибирати спільників до бизнесу".

Подав
В. Барагура

Микола Муратов

ДОНБАС ЩЕ ПРАЦЮЄ ДЛЯ КОМУНІЗМУ

У секретних статистичних звітах колишнього міністерства вугільної промисловости СССР мав місце, як стало відомо в часи гласности, досить цинічний показник — кількість загиблих гірників на 1 мільйон добутого палива. Тоді цей показник, як до речі й уся статистика загибелі людей під час природних та техногенних катастроф, був таємним. Досить рідкі повідомлення про аварії та стихійні лиха кількість людських жертв не уточнювали, й більш того, майже завжди закінчувалися словами ,,жертв й постраждалих нема". Навіть в перших повідомленнях ТАСС про загибель південно-корейського літака, збитого совєтським винищувачем над Сахаліном, було сказано, що він... ,,полетів в сторону моря". Така брехливо-цинічна, з дозволу сказати, інформація народжувала й жарти такого ґатунку; мовляв партії, шляхом тривалої селекції, вдалося вивести землетрусостійку совєтську людину, котра до того ж і у вогні не горить, й у воді не тоне.

Коли 1989 року почалися масові шахтарські страйки, у пресі з'явилися повідомлення, що на кожний мільйон добутого вугілля в країні гине один гірник. На терені усього тодішнього СССР видобувалося тоді біля 750 млн. тонн, в Донбасі майже 300...

Газета ,,Ізвєстія" в особі її власного кореспондента на Донбасі в числі з 13-го січня наводить сумну статистику за минулий рік. На 130 млн. тонн видобутого вугілля прийшлося 429 загиблих шахтарів та гірнорятівників. Зробивши просту аритметичну дію маємо трагічний коефіцієнт 3.3. Подібна картина також і у вугільній промисловості російського Кузбасу, хоча може коефіцієнт трохи менший.

У чому причина такого різкого зростання кривавої платні в битві за ,,хліб промисловости?" Вищезгаданий власний кореспондент Микола Лисовенко бачить тільки одну — зростання загальної безвідповідальности та шахтарського безладдя. Що ж, у цьому є рація, але чому зросли в свою чергу вони? Інший журналіст цієї ж газети Віктор Костюковський у дописі про шахтарські трагедії в Кузбасі головну причину бачить в оплаті праці ,,від виробництва". Мовляв, у цивілізованих країнах платня йде за годину й гірники відчувають чомусь зацікавленість у прибутках для підприємства. Що ж, це вже як кажуть ,,тепліше". Але спробуємо й ми трошки порозмислити на цю тему. На правах колишнього шахтаря в посаді ,,насипщика-відкатника".

Майже рік після закінчення середньої школи я працював на шахті ч. 9 ,,Капітальная", що в Донецькому. Шахтарі тоді, як і нині, пили більше ніж, скажімо,... залізничники. Багато й тоді приходили на працю ,,з похмелюги". Це так Але тоді діяв ,,Статут про дисципліну для трудящих, занятих в особливо небезпечних підземних умовах". В 1989 році на хребті шахтарських страйків тодішня союзна Рада Міністрів чинність ,,Статуту" відмінила. Хвиля соціяльно-економічного та політичного незадоволення гірників ,,виплеснула разом з водою й дитину". За словами лідера профспілок Донбасу В. Гамаюнова, це й привело до сьогоднішніх катастрофічних наслідків. І це так. Бо в країнах з розвиненою гірничою промисловістю діє Гірничий закон. Раніш, я згадую, як тремтіло усе шахтне начальство перед особою гірнотехнічного інспектора. Більше за нього боялись лише КҐБ. А тепер посада інспектора перетворилася на трагікомічну постать. Раніше він міг закрити шахту на невизначений термін, а нині його посилають... куди подалі. (Шахтарський лексикон я запам'ятав добре, навіть підрахував скільки матюків приходиться на тонну вугілля добутого у нашій лаві за зміну). До того ж платня його вдесятеро менша, ніж у пересічного шахтаря. Чому так сталося? Гірники, як усі нормальні люди, здається, не схильні до самогубства. Статут їх безумовно дратував, та все ж..

За часів мого шахтарського юнацтва наприкінці 60-их років Донбас був на привілейованому постачанні, на так званій 1-ій категорії. Гірникам платили більше, ніж середня платня для промисловости. Горілку та, як кажуть у Донбасі, на

(Закінчення на стор. 3)

АДОПТУВАННЯ СИРІТКИ

Недавно, коли я перебуваючи в Україні у справах адоптування дитини, відвідала сиротинський будинок у Рівному. Мені вдалося бачити там виставу ,,Солом'яний бичок", в якій акторами, як і глядачами, були діти із сиротинця.

Серед них особливо впадала в око п'ятирічна дівчинка — Віка, яка краще за всіх деклямувала, танцювала і співала та полонила увагу глядачів. Запитуючи про неї, я з великим жалем довідалася, що ця сирота, маючи три рочки, впала жертвою підпалу і залишилася із великими шрамами, які вимагають медичної допомоги, що її в Україні тепер не можна дістати. Таке лікування є можливе тут в ЗСА. Чи знайдуться добрі люди, що допоможуть спонзорувати лікування малої Віки? А може є українська родина, яка бажала б адоптувати цю сирітку, яка чекає на тепле, щире серце і родинну атмосферу?

Якщо серед читачів ,,Свободи" знайдеться хтось, що зацікавлений покращанням її долі, дуже прошу звернутися до мене телефонічно або листом, а я готова зробити все, що знаю із власного недавнього досвіду, щоб в тому допомогти. Мій телефон: (908) 273-7339, а адреса: 129 Canoe Brook Pkwy., Summit, N. J. 07901

Яра Літош
Самміт, Н. Дж.

Петро Балей

ЮНА ЗІРКА НА ПОЕТИЧНОМУ ФІРМАМЕНТІ УКРАЇНИ

I

Душа поезії розхристана
і безпорадна у житті:
весь час на суд виносить істину,
давно розп'яту на Хресті.
Слова сплітаються мережкою,
та сумно пишеться мені:
я йду Тарасовою стежкою —
по чужині,
по чужині...

Грудень 1992 р.
Міннеаполіс.

Перечитав я раз, другий і третій 34 поетичні перлинки Віки (Вікторії) Івченко в чепурненькій збірочці (Міннеаполіс, ЗСА 1992 р.). Ця її збірка ,,По чужині" є вже третьою з черги видань 12-літньої авторки; перша появилася у В-ві, ,,Веселка" (Київ) 1990 року, друга у Москві 1991.

На наше щастя, юна поетеса включила в цю збірку два віршики з 1985 року, коли було їй п'ять років — рік перед чорнобильською трагедією. Це дві буденні картинки через поетичну призму дитини небуденної зрілости і спостережливости:

Бабуся

Бабунечка — хороша,
рано завітає,
зварить суп з горошком,
книжку почитає.
Буде чистим платтячко,
за квартиру платиться,
за хімчистку і за газ,
як бабуся є у нас.
Й не страшні ні сум, ні втома,
як бабуня в нас удома.

На дачі

Цілий світ живе в траві
дружно і охоче.
Мурашки на голові
тягнуть все, що схочуть.
І не ліньки павучкам
цілий день плести паркан —
обліпати квіти.
А стрибунчики в траві
бавляться, як діти.
Слимачок у холодку
сам дрімає на листку:
видно, тільки він один
в понеділок — вихідний.

(Й мені зразу пригадується, як Антонич ,,жив хрущем на вишні").

Попри всі невигоди побуту совєтських порядків в Україні, в цих двох віршиках ми ще бачимо дитячу безтурботливість: і на квартирі, і в траві життя йде устійненим порядком. Але прийшов квітень 1986 року й у світ пораженої дитини замість утриваленого ритму життя вривається привид передчасної смерти. У вмираючому дельфіняті на березі вкрай забрудненого моря цей привид втілюється в брутальну дійсність, що вражає до глибини чутливу душу молодої поетеси:

,,Як залишилося воно одне, без мами?"
Ой, як хотілося мені
узять його на руки
й відвезти швидше на човні
подалі від багнюки!" (Але)
Дідусь нагримав: ,,не чіпай!
Дельфіни мруть, бо хворі". (І мовчазне
здивування в дитячих очах:)
,,Невже ж немає лікарів
дельфінячих у морі?"

Цей зворот в країну казки: вдаваний він задля літературного ефекту?.. чи щирий? І мені дуже хочеться, щоб те здивування було щире, бо воно ідеально ,,римує" з казковим відверженням недосконалої дійсности в душі поетки; бо воно кожному слові надає поетичне звучання.

Це в збірочці єдиний вірш із 1987 року. Єдиним також є віршик із 1988 року, ,,Жизель", яка на сцені ,,плакала й померла". Але, дивлячись у бінокль, Віка бачить, що ,,Жизель"

,,лежить і... дихає!
Та, отже, мама неправа,
зітхнувши знову!
Я бачила: Жизель жива
і все чудово."

А тут навпаки: визволення уяви з-під гнітючого враження ефемерного дійства повертає дитину у радісну дійсність.

З 1989 року нараховуємо сім поетичних перлинок і всіх їх хотілося б процитувати, але мусимо рахуватись з вимогою редактора журналу, в якому хочемо цю рецензію публікувати. Тож перед нами нелегке завдання: бути вибірливим. П'ять з цих віршів написані в Києві. Писані вони на фоні дійсности, яку поетка змалювала й осмислила у вірші ,,Реквієм" із 1990 року і опромінила проблисками гумору з домашнього побуту: ,,Полювання і пісенька сестричці:". Ось ,,Реквієм":

,,В серці рана не обезболена:
Україна моя — знедолена.
І травневі демонстрації —
то річниці радіяції.
Залишилось лише молиться:
ми — в концтаборі, не в столиці.
Сумно і тяжко вмирають дітки —
мої друзі і однолітки,
жартівливі і неслухняні,
непотрібні нікому, крім мами...
Плачуть стіни шпитальні і хатні.
Чи трагедії ж ці приватні?!
...Голуби гіросимські, чисті,
не злетять у приреченім місті".

Продовження буде.

Донбас...

(Закінчення зі стор. 2)

гальмо,, можна було купити в кожній крамниці. На цьому й тримався авторитет держави й того ж самого гірничого Статуту. Політикою ніхто не цікавився, українська національна свідомість була на нулі. Скрізь панувала суміш невіглавства та шовінізму. Але тепер, відомо яка категорія „постачання". Промисловість Донбасу, спотворена при соціялізмі, за деякими даними потребує більш енергії ніж дає видобуте вугілля й залишається як гігантська культова споруда „соціялістичної індустріялізації".

Жахливо те, що за останні два роки громадськість почала звикати до повідомлень про людські трагедії. На шахтах „Південнодонбаська ч. 1", Суходольська-Східня та ім. Скочинського за цей рік загинуло по 20-30, а то й 60 осіб. Повідомлення з району нагадують зведення бойових дій на Кавказі. Кажуть, що вже затверджені офіційно збитки на кожну смерть гірника — 2.5 млн. карбованців. Ця сума розрахована на все: від поховання до утримання сиріт.

Для підкріплення своєї тези, що злочинна безвідповідальність та порушення правил техніки безпеки є головною причиною різкого зростання шахтарського травматиму, М. Лісовенко наводить такий яскравий приклад. У жовтні минулого року на шахтах ім. Чапаєва та „Новодзержинська" (коли вже нас звільнять від цих злочинних прізвищ?!) були виявлені заґазовані штреки, але туди на зіпсованих електровозах, які дають іскри, поїхали люди й загинули від вибуху. Після цього випадку Державний гірничотехнічний нагляд розіслав усім підприємствам відповідне попередження, але як виявилось марно. Через десять днів при тих же самих умовах і з тієї ж причини у Горлівці загинуло дев'ять осіб. Люди гинуть не тільки від вибухів гірничого газу, обвалу, кріплень, а й навіть задихаються від вугільного пороху. Гинуть від падіння в шахтні стволи.

Можливо статус іноземного кореспондента не дає Лісовенкові сміливости дійти в своїх викладках та висновках до, на наш погляд, головних причин подібного страхіття у вугільній галузі України. Падіння дисципліни та зростання безвідповідальности — це все ж таки наслідок, а не головна причина. Підсумок дбання про „соціяльний захист населення" та евфоричної анестезії демократичної опозиції, Уряд Кравчука-Фокіна залишив без зміни соціялістичну форму власности та комуністичний спосіб виробництва на Україні і зокрема в Донбасі. В Росії, як би там не було, економічна реформа й роздержавлення поволі йде. Проводиться там потроху й структурна перебудова промисловости, конверсія військово-промислового комплексу (ВПК). А в Україні все залишається, як і раніше.

Залишається й комуністичне відчуження робітників та фахівців від засобів виробництва. Звідси й нехтування технікою безпеки як стихійний протест проти бюрократичного способу керування галузею зі сторони Державного комітету вугілля України. Тому, на мій погляд, до проведення широкомасштабної приватизації та роздержавлення вугільної промисловости, кривава платня за „чорне золото" буде зростати, як своєрідна інфляція.

Надії на оновлений Уряд на чолі з Кучмою, що він щось зробить в цьому пляні у мене не великі, ще багато в його заявах та постановах соціялістичної демагогії. Але під тиском економічної кризи та вмілих дій опозиції, може Бог і дасть розуму. А тим часом Донбас буде працювати на комунізм у вигляді безконечної черги жертв цього „молоху". Гасло з мого шахтарського юнацтва й досі актуальне.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН покликав свою дружину Гіллярі на голову комітету, що має приготовити пропозиції нової системи загального лікування. Це найповажніше завдання, яке досі в історії ЗСА мала дружина президента.

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплектувати Альманахи УНСоюзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1906, 1921.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"

Княжий дар д-ра Р. Мороза

Широковідомий лікар і громадянин д-р Роман Мороз після переходу на емеритуру у 1984 році будучи директором медично-хірургічних сервісів у Центральному шпиталі в Лонг Айленд Сиռі, Н. Й., поселився разом з дружиною мгр Ольгою з дому Патрило, у Кергонксоні, Н. Й.

За його жертвенну працю для добра народу, профісії і Лікарського товариства, Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки під час 2-го Наукового конгресу українських лікарів у Відні у 1988 році нагородила його почесною грамотою.

У репортажі про цю подію д-ра Павла Пундія у „Свободі" з 6-го квітня 1989 року подано короткий нарис про життя і діяльність д-ра Р. Мороза. Там підкреслено його заслуги і благородну місію під час окупації совєтами в 1939—41 роках на пості обласного лікаря Тернопільської области в рятуванні українських родин від вивозу на Сибір, включно зі звільненням від арешту і вивозу на Сибір стриєчного брата нашого Патріярха бл. п. Йосифа Сліпого. За німецької окупації (1941—1944), будучи завідуючим лікарем Тернопільської округи, помагав нашим людям, і навіть рискуючи життям, доставляв ліки і лікарські інструменти Українській Повстанській Армії, за що грозила смерть від ґестапо.

Д-р Роман Мороз з дружиною надзвичайно щедрі на всі українські культурні і національні цілі. Він є автором кількох наукових праць та інформативних статтей. Свою професію вважає не тільки джерелом прожитку і матеріяльної користи, але передусім як благородну місію несення лікарської помочі потребуючим. Такою завжди була і є життєва девіза д-ра Романа Мороза. Найкращим доказом того, що і тепер, хоч на емеритурі, подає обмежену і безплатну лікарську поміч українським мешканцям Кергонксону і околиці, сеньйорам і гостям Союзівки.

Як уродженець Тернополя, він має особливий сантимент до міста свого народження, столиці Золотого Поділля. Тож не дивно, що д-р Р. Мороз вирішив прийти з допомогою Тернопільській обласній клінічній лікарні і закупив для неї дуже важливі і цінні апарати за суму 25,000 дол. Цією справою займалося подружжя Дудяки, де д-р Степан Дудяк є медичним директором Лютеранського шпиталя в Медісон, Висконсин і рівночасно організатором „Медична клініка на колесах", яка вже понад півроку діє з великою користю в Україні.

Тернопільська обласна державна адміністрація — Управління Охорони Здоров'я за підписом начальника управління Тернопільської области Василя Князевича надіслала листа, в якому сказано:

„...Хочу висловити Вам щиру подяку за неоціненну допомогу, яку Ви надали нам, надсилаючи гастрофіброскоп Олімпас XQ-10, колоноскоп Олімпас-10, приладдя для резектоскопії, подаровані Вами і передані від Вашого імени панством Дудяків в Тернопільську обласну клінічну лікарню, є величезним вкладом у благородну справу збереження здоров'я наших людей.

У важкий для України період становлення Ваша допомога прийшла дуже своєчасно. Ми хочемо висловити Вам своє захоплення і подяку таким ентузіястам з-за океану, як Ви, які так щиро і радо допомагають Україні, не шкодуючи ні сил, ні енергії.

Тернополяни завжди пам'ятатимуть те добро, яке Ви зробили для нас. Нехай береже Вас Господь від усякого зла, дає здоров'я і силу для праці".

В листі д-ра Дудяка сказано: „Мені тяжко описати Вам Неймовірну радість і вдячність молодих лікарів, резидентів, що будуть на цих інструментах вчитися і працювати. Нам здається, що з виїмком Києва і може Львова, ніхто таких інструментів не має в Україні".

Ректор Тернопільського мединституту ім. І. Горбачевського проф. д-р медичних наук І. Сміян надіслав листа такого змісту: „Колектив мединституту вражений великим ступенем милосердя і доброю пам'яттю до своїх земляків, що Ви проявили. Вручені апарати — це добре, але ще вище цінується Ваша любов до свого народу, до своєї Батьківщини. Нехай ці глибокі почуття передаються нашим дітям, внукам і правнукам. Тепер Ви увійшли в історію медицини Тернопільщини і про це будуть знати і пам'ятати студенти і викладачі інституту. Люди з такою силою, щедрістю і глибиною милосердя, мабуть, були і залишаться основою нації".

Наша громада може тільки поґратулювати д-ві Романові Морозові з цієї нагоди і вказати іншим на його благородний дар як гідний для наслідування.

Не можна було краще виявити своїх почувань для міста свого народження, міста своєї молодости.

Д-р Роман Барановський

Українські лікарі-науковці в Америці

За інформаціями проф. Бориса Білинського довідалися ми, що на запрошення Massachusetts-Ukraine Citizens Bridge, група українських лікарів відвідала Нову Англію в днях 5—19-го січня ц. р.

До складу цієї восьмичленної групи увійшли: проф. Борис Білинський — хірург-онколог зі Львова, професор Львівського Медичного Інституту і дентист Обласної Ради; Наталя Бережна — лікар-психіятр із Полтави; проф. Ліда Іванюта з Інституту Акушерства, Гінекології і Педіятрії з Києва; д-р Тетяна Новікова — головний лікар дитячої лікарні в Києві; проф. Олексій Переверзнєв — уролог з Харкова; проф. Сергій Поздняков — завідувач лябораторії вірусного гепатиту і АІДС в Одесі; проф. Зореслава Шкірняк-Нижник з Київського Інституту Акушерства, Гінекології і Педіятрії; і професор-епідеміолог Констянтин Синяк з Києва. Разом з лікарями прибув також Юрій Конкін, що репрезентує Українську Раду Миру (вияснення: „Рада Миру" колись була большевицьким знаряддям, але тепер її діяльність йде на користь незалежної України, яку треба використовувати усіма можливими шляхами, щоб пропаґувати українську справу).

Ця група пробула в ЗСА від 5-го до 19-го січня цього року. Американська сторона представила цікаву програму. Українські лікарі мали можливість познайомитися з американською системою охорони здоров'я, що представив (6-го січня) проф. Майлс Шор з Гарвардського університету.

Відвідали Плян охорони здоров'я гарвардської громади, а також мали можливість познайомитися і продискутувати взаємно цікаві проблеми в Бриґемі жіночому шпиталі в Бостоні.

Усі українські науковці зустрілися з своїми колеґами в лябораторіях і клініках Гарвардської медичної школи і нав'язали знайомства, що будуть сприяти дальшій співпраці. В Бриґем-шпиталі українські гості провели весь день 7-го січня. В кінці дня професори Б. Білинський і К. Синяк відвідали декана Гарвардської медичної школи. 8-го січня ціла група відвідала і ознайомилася з працею фірми Ґензайм біотек, де зав'язалися дуже корисні ділові контакти. Вкінці дня групу прийняли сенатори в Бостоні.

9-го січня група виїхала з Бостон і прибула до Норт шор магнетік імаджінґ центру, де відбулася зустріч з медиками північної частини стейту Массачусеттс. 11-го січня відбулася конференція, на якій проф. Б. Білинський дав доповідь про теперішній стан охорони здоров'я в Україні. Наступні дні були присвячені конкретній праці науковців у відповідних клініках, що завершилася спільною конференцією 13-го січня.

Організація Міст громадян Массачусеттс — Україна є пов'язана з компанією І. М. Паркер, яка в серпні 1992 року відправила до Києва літак з приладдям для лікарень України. Плянуються і дальші добродійні акції.

Українські науковці пропонували американській стороні можливість співпраці, що повинна скріпити добродійність. Українці певні, що є багато тем спільного зацікавлення і що американська сторона знайде корисних співробітників серед українських вчених. Відкриваються можливості співробітництва в галузі онкології, педіятрії, лябораторних досліджень.

15-го січня українська група вчених відвідала Центральну лікарню Массечусеттс, а 19-го січня від'їхали з Ню Йорку в Україну.

Крім наукових контактів група українських вчених відвідала на Свят-Вечір церкву св. Андрія в Бостоні, де були присутні на Вечірні, а також познайомилися з музеями Бостону.

На марґінесі слід згадати, що проф. Б. Білинський являється світової слави українським онкологом та недавно видав першу в українській мові книжку „Онкологія".

Д-р Павло Пундій

Успішний концерт „Думки" у Сиракюзах

В грудні більші українські громади Америки і Канади відвідала державна хорова капеля України — „Думка" з Києва. Її мистецьке турне було присвячене відзначенню першої річниці проголошення самостійности України. Хор діє від 1919 року, а його теперішнім диригентом є маестро Євген Савчук.

У складі цього репрезентаційного хору були також найкращі солісти українських оперних театрів (Людмила Ширіна з Одеси, Неоніля Козятинська та Ігор Кушплер зі Львова і Володимир Гришко з Києва), які виконували арії світових опер. Другу частину концерту присвячено українській музиці.

Незабутній концерт „Думки" у Сиракюзах, Н. Й., відбувся у середу, 17-го грудня. З огляду на будний день, були побоювання, чи допише публіка. Щоб гідно прийняти дорогих гостей з України, місцеві українці створили громадський комітет, який очолив о. д-р диякон Мирон Ткач. Його заступниками були д-р Галина Клюфас і Володимир Ревюк. Комітет знайшов зрозумілу підтримку у громаді і розробив пляни зустрічі і соборного прийняття гостей. На покриття коштів зустрічі зібрано 900 дол., з яких опісля залишилося ще 400 і їх призначено на потреби влаштування майбутніх концертів. На зібрану суму та на успіх громадського прийняття артистів України, склалися дотації і співпраця Окружного Комітету УНСоюзу, який очолює інж. Володимир Корчинський, 39-го Відділу УБСоюзу, кредитівки, Українського Народного Дому, православної парафії св. Луки (голова Микола Новохатько), Спілки Української Молоді, ОЖ, ООЧСУ та школи українознавства ім. Лесі Українки.

Коли „Думка" приїхала тут з Рочестеру, на неї чекала вже гостина в Українському Народному Домі. Її підготовили Михайло Кривий і Микола Новохатько, бо ж ми не забули про українську гостинність.

За кожним обов'язком стояли окремі люди, і так п. Фалина Войтович зайнялася квітами для артистів; касою Іван Пиндус, Микола Велич і Анна Перун; декораціями д-р Святослав Клюфас, а реклямою у місцевих засобах масової інформації д-р Ірина Купровська-Андерсон.

Перед обідом гостей привітав від імени громади мґр Михайло Середович, а від хору „Сурма" інж. Орест Грицик, о. д-р М. Ткач провів молитву, а хор „Думка" у свою чергу заспівав „Отче наш". Це створило приємну та дружню атмосферу між гістьми та господарями. Окремо для артистів намічено прогульку по місті та по крамницях. Їх супроводили о. д-р диякон М. Ткач та Володимир Ревюк.

Добре підготовлений концерт, що відбувся в залі Фавлер школи, приніс добрі наслідки. У ньому взяла участь, як про це похвально писала американська преса і говорила телевізія, 450 осіб. Окремі автобуси привезли наших земляків на концерт з Ютики, Джансон Сиռі та з Елмайри. Після концерту діти нагородила артистів квітами, а вітали їх і дякували „Думці" д-р Г. Клюфас по-українськи і о. д-р М. Ткач по-англійськи. Єдиним недоліком під час концерту був брак програмок, але це вже не з вини підготовчого комітету.

Той, хто побував на концерті цього мистецького шедевру, ніколи хіба його не забуде. Шкода лишень, що хор такої високої кляси, не виступив на американських сценах, перед американською публікою, а лише перед українською, бо він заслуговує на те, щоб показати українське мистецтво на найкращих сценах Америки і Канади та познайомити з ним неукраїнську публіку.

Микола Дупляк

Вшановуючи
св. п. мґр Александер Муць
мужа моєї дорогої шкільної товаришки Олі зі Львова пересилаємо 50 дол. на ДІТЕЙ ЧОРНОБИЛЯ.
Марія і Володимир ЧОРНЕНЬКІ, Фінікс, Арізона

Ще про допомогу сиротам в Україні

Третього грудня була поміщена „Відозва" про створення Організації Допомоги Сиротам в Україні. Відозва мала харитативний зміст і багато читачів „Свободи" відгукнулися на цю відозву. Щиро дякуємо всім зацікавленим громадянам, що зрозуміли обставини наших сиріт в Україні та хочуть їм допомогти. Внизу подаємо реєстраційний листок для зацікавлених осіб.

За Товариство Допомоги Сиротам в Україні
Марія Йовик, голова

Прошу вписатися як спонзор:

Прізвище й ім'я: ....
Адреса: ....
Телефон: ....
• Так, хочу спонзорувати дитину за 15 дол. місячно. Прошу про більше інформацій.
• Не можу спонзорувати дитину в цьому часі, але можу дати пожертву:
———15 дол. ———25 дол. ———50 дол. ——— іншу суму

Прошу виписувати чеки на: Orphans Aid Society, c/o Mary Jowyk, 129 Ridge Rd., Douglaston, N. Y. 11363.

Посвятять православний храм у ст. Пітерсбурґ

У неділю, 14-го лютого, українська православна громада ст. Пітерсбурґ на Фльориді буде святкувати посвячення новонабутого храму Божого. Довгі роки громада, яка складається зі самих пенсіонерів, винаймала приміщення у клюбах, чи каплицях інших конфесій. Отець Михайло Петляк обслуговує громаду духово безкоштовно.

Кожного цента, якого заробляло Сестрицтво, ощаджувалося з надією, що колись прийде час і громада буде мати свою церкву. Нарешті у квітні минулого року громада стала власником свого приміщення, набутого від баптистської конґреґації і назвала церкву іменем Святого Архистратига Михаїла. Багато праці і фондів треба було вложити, щоб перебудувати її на православний стиль. Це було завершено кілька тижнів тому.

У неділю, 14-го лютого, Архиєпископ Антоній у співслужінні зі священством нашої консисторії посвятить церкву. Служба Божа почнеться в годині 10-ій рано. Після Служби Божої — бенкет в залі української католицької церкви. Якщо хтось у цей час буде на вакаціях в наших сторонах просимо щиро відвідати нас, за що будемо щиро вдячні. За ближчими інформаціями слід телефонувати до голови парафіяльного Уряду (813) 687-1901.

Олександер Білий

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і громадою,
що 25-го грудня 1992 р., несподівано відійшла у вічність,
на 72-му році життя
найдорожча ДРУЖИНА І МАТИ

бл. п.
ЕМІЛІЯ КОЦУР
з дому ЩУР

Покійна народилася в селі Котів повіт Бережани в Україні, була активною членкою Союзу Українок та української громади у Вотервліт, Н. Й.

Вечером 28-го грудня 1992 р. відбулася ПАНАХИДА в похоронному заведенні Паркера.

ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ відправлено в церкві св. Миколая у Вотервліт і на парохіяльному цвинтарі, де й поховано тіло покійної.

Залишені у смутку:

муж — ПЕТРО
син — ІВАН з дружиною
внуки — ЕМІЛІЯ, ПЕТРО
брат — ВАСИЛЬ (ЗСА)
сестра — ВІРА (Україна)

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і знайомими,
що у понеділок, 25-го січня 1993 р. на 87-му році життя
відійшов у вічність

бл. п. д-р
АНДРІЙ ҐАЄЦЬКИЙ

нар. в Озерянах, Україна.

У смутку:

братова — РОСТИСЛАВА ҐАЄЦЬКІ
племінники —
ЮРІЙ (ІРЕНА) ҐАЄЦЬКІ, Чикаґо, Ілл.
ІГОР ҐАЄЦЬКИЙ, Денвер, Кол.
племінниця — ТАНЯ ҐАЄЦЬКА з родиною, Денвер, Кол.
внучатний племінник - БОГДАН І ІВАНКА ҐАЄЦЬКІ з Чикаґо, Ілл.
та родина в Україні

Покійний був одним із членів засновників української католицької церкви свв. Володимира й Ольги, засновник братства св. Андрія і книгарні Ставропігії та багатьох українських організацій.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в похоронному заведенні Muzyka, Чикаґо, Ілл. в о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві свв. Володимира й Ольги, в опісля тіло покійного зложено на цвинтарі св. Николая.

Замість квітів родина просить складати пожертви на:

The Seminary of the Eparchy of Ivano-Frankivsk — Bishop Sophron Dmyterko, C/O Bishop Innocent Lotocky, St. Nicholas Diocese.

ПОДЯКА

Лавреат державної премії ім. Т. Шевченка заслужена академічна хорова капеля України „Думка" просить надрукувати слова нашої глибокої вдячности за велику працю і надзвичайно тепле прийняття всім, хто брав участь в організації і проведенні творчої подорожі „Думки", присвяченій першій річниці незалежности України:

— Ми щиро вдячні Українському Народному Союзові, його працівникам і особисто його головному предсідникові Уляні Дячук, під чиїм патронатом відбувалася ця акція;

— Президентові фірми „Scope Travel" невтомній Марійці Гельбіг та її помічницям за особисту велику працю в здійсненні цього проєкту;

— Управі і всім членам українського хору „Думка" (Ню Йорк) за творчу і організаційну співпрацю;

— Високопреосвященним Владикам, Всечеснішим отцям, громадам українських католицьких і автокефальних православних церков ЗСА і Канади;

— Родинам, які гостинно приймали нас в своїх домах;

— Українській Кредитовій Спілці „Самопоміч" в Ню Йорку, особисто подружжю Антонові і Вірі Шумейкам та Юліянові й Марії Бачинським, організаціям і приватним особам, які зробили матеріяльні внески;

— Редакціям, кореспондентам газет, радіо і телевізії ЗСА та Канади, які висвітлювали цю подію;

— Хоровим колективам, їх управам і окремим учасникам;

— Нашим слухачам, всім, хто хоч в чомусь був причетний до цієї події — сердечний низький уклін і велика подяка.

Запевняємо всіх вас, що державна хорова капеля України „Думка" і далі буде працювати на благо нашої незалежної держави, її музичної культури, на благо українського народу.

В імені капелі „Думка" —

Євген Савчук
народний артист України

40-ліття пластової праці мґра Я. Кришталовича

Заходами пластової станиці і осередку пластунів-сеньорів у Пармі, Огайо, вшановано 40-ліття невтомної і безперервної праці на пластовій ниві у Пармі пл. сен. мґра Ярослава Кришталовича. З цієї нагоди відбувся святочний полуденок (товариська зустріч) в ресторані готелю „Гілтон", на який прибуло коло 120 гостей — пластунів, приятелів і громадян з родинами. Голова осередку сеньйорів Микола Голіян мав вступне слово і проводив вміло та жартівливо цілою програмою. На початку він привітав ювілята, родину і зібраних гостей та попросив о. Андрія Гановського, сотрудника української католицької катедри св. Йосафата провести молитву та поблагословити трапезу. Пл. сен. Голіян у вступному слові, яке було переплетене пластовими піснями у виконанні цілої залі, згадав маркантні моменти з пластової праці мґра Кришталовича, які віддзеркалюють питомі йому риси характеру — теплоту, співдружність і шляхотність.

Ювілят за свою довгу, успішну та інтенсивну працю в Пласті був відзначений орденом св. Юрія в золоті. Глянувши на цей орден, зі сльозами на очах він тоді сказав: „Ця нагорода буде мене дорого коштувати" — маючи на думці не матеріяльні критерії, а дальшу працю в Пласті. Або в критичний час, коли не було кому заступити ювілята на пості станичного, він добровільно, вже дев'ятий раз, перебирає цю важливу посаду на свої плечі і роками несе її гідно та достойно, даючи молодій пластовій ґенерації приклад, гідний наслідування, „бо Пласт — наша гордість і мрія". Голіян називає ювілята унікальним у нашій станиці і пластуном з крови і кости. 40 років він солідно і сумлінно виконує обов'язки прикладного пластуна. За цей період змінялися покоління, але він своїм тактом та зрозумінням обставин завжди міг знайти спільну мову, розв'язку і договоритися. Голіян згадує тепло, з пошаною і Ярославу Кришталович, дружину ювілята. Вона з терпеливістю і вирозумінням ставилася до обставин праці чоловіка в Пласті, яка вимагала багато часу і зусиль, часто треба було бувати поза домом і сім'єю. М. Голіян жартівливо висловився, що тоді, коли ювілят цілком заслужив на золоту відзнаку, то пані Ярославі належиться хіба відзнака в брилянтах. Він вніс тост за здоров'я ювілята і його родини, а ціла заля відспівала „Многая літа". Вихиляючи чарки з безалькогольним шампанським, жартівливо називаючи його „пластовим вином", Голіян згадав і пластунів-сеньйорів, як він їх назвав, „вісімдесятників", які від самого початку нашої станиці були дуже активними і проводили конструктивну виховну пластову працю багато років: відсутніх з причини хвороби Миколу Кавку і Нусю Мриц-Сатурську та присутніх Мирославу Гук, Ірину Пік, д-ра Миколу Грушкевича та Ігоря Руденського.

Ми можемо бути направду горді, що в Клівленді проживали і працювали такі визначні носії пластових ідей, як нині покійні проф. Леонід Бачинський, інж. Григорій Бобків, інж. Ярослав Ерденберґер, а також Микола Кавка. Останній живе тепер у Філядельфії і в жовтні минулого року святкував своє вісімдесятліття. Відсутність пл. сен. Кавки станиця дуже відчуває. Всі вони зберегли нам дух традицій Пласту, які тепер можемо передати Пластові в нашій відродженій вільній Україні.

Опісля пл. сен. Марта Галяревич прочитала віршований дотепний привіт, присвячений ювілятові від пл. сен. Миколи Кавки-Мамая. М. Кавка — справді феноменальна людина. Незважаючи на довголітню недугу серця, він цікавиться релігійно-суспільним життям, а особливо Пластом. У свій вірш-привіт він вплів і дотепний вірш покійної вже Ліди Голіян, присвячений ювілятові.

Головне слово про життєвий шлях ювілята виголосив мґр Ярослав Говикович, приятель ювілята і правник. Мґр Кришталович народився 27-го листопада 1914 року в селі Бритківці коло Станиславова (тепер Івано-Франківськ). Народну школу закінчив у Бритківцях і Чорнокінцях. Він є сином отця Павла і Надії Боднаруків. Гімназію закінчив в Станиславові. Вже в юні роки він став пластуном- ентузіястом. Юридичні студії закінчив з титулом мґра прав в університеті у Познані в 1938 році. В роки большевицької окупації (1939—1941) був учителем української літератури. В 1941 році одружився з Ярославою Черняк, дочкою священика. Бог поблагословив їх чотирма дітьми, які вже тепер на гарних становищах. Під час німецької окупації працював в Українському Допомоговому Комітеті в Копичинцях, а в 1944 році — перед комуністичною навалою виїжджають через Лемківщину, Словаччину і Австрію до Баварії, де замешкують в таборі біженців у Бад Веріхсгофені. Тоді ювілят перейшов на працю при ЗУАДК у Діллінґені. В 1950 році Кришталовичі поселюються у Клівленді. Ювілят цікавиться пластовою оселею „Писаний Камінь", а останнім часом є заступником голови пластового музею, який недавно офіціяльно відкрито.

Дуже вдалим був виступ пластового поета, відомого серед нашої громади пл. сен. д-ра Миколи Грушкевича. Він відчитав свою поезію з гумористичним забарвленням про діяльність ювілята, віддзеркалюючи дуже образово специфічні спостереження.

В одній з оригінальних точок брати Ковчі зачитали життєві фази ювілята, а також, коли він став пластовкм „Чорноморцем" з його псевдонімом „Шляхтич" і рівночасно на екрані показували ці події. Далі чергувалися привіти з подарунками і портретами пластунки-мисткині Дарії Кульчицької, як від Станиці — інж. Палка, станичний, а дальше: ГПБ — д-р В. Базарко, КПС — Нестор Кольцьо, курінь „Лісові чорти" — д-р Зеновій Голубець, від сина з Каліфорнії — Марта Галяревич, курені „Шостокрилі" — Маруся Федьків, „Бурлаки" — Адріян Галяревич, „Буриверхи" — Марта Галяревич, пластова оселя „Писаний Камінь" — Андрій Галяревич і особистий — пл. сен. Мирослава Гук. Рівно ж щирий привіт зложив голова УЗО, мґр Василь Ліщинецький.

Програма була різноманітна і невимушена. В кінці ювілят подякував за неочікувану і зворушливу оказію та обіцяв, що буде працювати, доки Бог дозволить і стане сил. Треба похвалити почин й ініціятиву пластової станиці та осередку сеньйорів у Клівленд — Пармі з їх головами інж. Палкою і М. Голіяном, які вшановують і підкреслюють працю і заслуги своїх попередників та хочуть піти їх слідами у просякненні пластових ідей тут, в діяспорі, а особливо в Україні. А з другої сторони вони тим дають і ювілятові це моральне задоволення, яке їм належиться з пройденої праці, та ще енерґії, сили й імпульсу на майбутнє. Особливо треба відзначити виставку фотознимок з таборування і пластового життя ювілята, які були побільшені і розміщені на стіні і столах залі (праці пл. сен. Адріяна Галяревича).

Д-р Володимир Боднар

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Святочні привіти з України для УСЦАК

Напередодні різдвяних свят до Управи УСЦАК надійшли святочні привіти від Федерації Футболу України і Федерації Плавання України, які подаємо в оригіналах:

Українська Спортова Централя Америки і Канади,
президенту М. Стебельському.

Вельмишановний Пане Стебельський!

Футбольна Україна щиро вітає Вас та всю Українську Спортову Централю Америки і Канади з Різдвом Христовим та наступаючим Новим роком. Бажаємо всім міцного здоров'я, добробуту та подальших успіхів у нашій співпраці на благо українського народу!

З повагою президент
Віктор Банников

Пану Мирону Стебельському
Голові Української Спортової Централі Америки і Канади

Високоповажаний Пане Стебельський!

Від імені Федерації Плавання України поздоровляю Вас, Провід Української Спортової Централі Америки і Канади та всіх її членів з Новим роком — 1993 та Різдвом Христовим. Бажаємо всім Вам здоров'я, щастя та успіхів у справах.

З великою пошаною, президент Федерації Плавання України

Андрій Власков

У Львові вшанували українських олімпійців

Наприкінці минулого року у Львові відбулося свято Українського Спортовця, в рамках якого, між іншим, були відзначені місцеві українські спортовці, що здобули медалі на берсельонській Олімпіяді, а також на світовій шаховій Олімпіяді в Манілі, Філіппіни. На урочистому вечорі зібралися учасники згаданих Олімпіяд, їх тренери, кращі спортовці і очевидно найвидатніші працівники фізичного виховання міста Львова. З короткими промовами і привітами, між іншим, виступили: Мирослав Герцик — віцепрезидент НОК України, Василь Шпіцер — посадник міста Львова, Юрій Зима — перший заступник представника Президента у Львівській області, Володимир Кулик — перший віцепрезидент НОК України, Ярослав Кендзьор — народний депутат ВР України.

Усі промовці відзначили успішні виступи львів'ян (Зауличного і Слівінського) в Барсельоні, а також шахісток (Літинської, Галямової-Іванчук, Чолушкіної), які з далекої Манілі привезли срібні медалі. У виступах йшла мова і про економічні труднощі, які гальмують всебічний розвиток спорту в Україні і зокрема у Львові. І все таки висловлювалися думки про те, що Україна повинна ввійти у світове спортове товариство як сильна й могутня держава.

Приємними хвилинами вечора були вітання й нагородження спортовців, тренерів та працівників фізичного виховання. Юрій Зима, прочитавши привітання представника Президента Степана Давимуки, оголосив про розпорядження останнього призначити премії по 30 тисяч купонів Ростиславові Зауличному і Михайлові Слівінському (обидва здобули в Барсельоні срібні медалі).

Їм теж будуть виділені автомобілі „Таврія". Тренерів цих спортовців Петра Василюка та Петра Браташа відзначено грошовими преміями у розмірі по 20 тисяч купонів. Депутат України Ярослав Кендзьор (згідно з рішеннями обласної Федерації незалежних профспілок, яку він очолює) вручив обом олімпійцям ордери на помешкання. Нагороди вручили теж славним українським шахісткам.

Голова Спортового Комітету Львова Володимир Мельник запросив на сцену заслуженого тренера, професора Вадима Андрієвського, вчителя фізичної культури спортової школи ч.21 Зиновія Курчабу, викладача торговельного ліцею Олексія Мороза, старшого викладача політичного інституту Анатолія Заверикіна... Приємно, що цим святом повертаються давні традиції. Дні Українського Спортовця відзначали ще у 20-их роках в Галичині. Значення цього свята в тодішній поневоленій Західній Україні важко переоцінити — воно засвідчувало непереможність українського духу, перетворювалося у справжню маніфестацію фізичного вишколу української молоді..." Спортові товариства, — як писав тодішній львівський журнал „Спорт", — організуючи подібні змагання, виходили з того, що фізичне виховання є нероздільною частиною загального виховання..."

Спортовий рух 20—30-их років перейняв кращі традиції сокільського й січового руху. Українська військова концепція, традиції козацької вольниці незримо були присутні в діяльності спортових товариств.

Велике зацікавлення викликала й науково-практична конференція „Українська спортова та військово-похідна термінологія", що відбулася в рамках цього свята. З доповідями виступили: проф. Ярослав Рудницький з Канади, проф. Олександер Суника зі Львова та аспірантка інституту фізичної культури Оксана Вацеба...

Як відзначили спортові журналісти Олег Мигаль і Василь Михайлов, ці почини львів'ян повинні підхопити спортові активісти і в інших містах України.

Подав (от)

Слетта і Круїф про український футбол

Перший національний чемпіонат України увійшов вагомою сторінкою в історію спорту України. Український футбол оцінюють найвизначніші тренери Англії, Франції, Німеччини, Еспанії та інших европейських країн. Ось недавно в одному з інтерв'ю українського телебачення другого тренера еспанської „Барсельони" Тоні Слетта, між іншим, сказав:

„Ми з тренером Круїфом з глибокою повагою ставимося до українського футболу. Нині я можу відзначити, що український футбол сильніший від російського". Такий приємний для українських футбольних діячів висновок цей тренер зробив, побувавши на змаганнях за чашу України між київським „Динамо" і стрийською „Скалою".

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ВОЛОДИМИР ГНАТИК член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ" в Нюарку, Н.Дж. помер 24-го жовтня 1992 року на 81-му році життя. Нар. 1910 року в Перемишлі, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дочку Зірку і внуків Марка і Павла. Похорон відбувся 28-го жовтня 1992 року на цвинтарі Gate of Heaven в Іст Ґановер, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирослав Дереш, секр.

МАРІЯ ЯНУШ член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па. померла 2-го листопада 1992 року на 67-му році життя. Нар. 23-го липня 1925 року в Криниці, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку мужа Володимира, синів: Петра з родиною, Олега з дружиною; дочку Софію в Україні; маму Катерину Фіґель; брата Олександра, сестру Анну і братову Тосю з родинами. Похорон відбувся 7-го листопада 1992 року на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Микола Пришляк, секр.

ІВАН КРАВЧУК, член УНС Відд. 173-го Т-ва ім. св. Володимира у Вилмінґтоні, Дел. помер 11-го грудня 1992 року на 85-му році життя. Народжений в Болехові коло Калуша, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив синів: Юрія, Василя, Романа і Йосифа, невісток і внуків. Похорон відбувся 14-го грудня 1992 року на катедральному цвинтарі у Вилмінґтоні, Дл.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Щерба, секр.

ІГНАТ КОЧЕРГА член УНС Відділу 399-го Т-ва „Леви" в Чикаґо, Ілл. помер 10-го грудня 1992 року на 91-му році життя. Нар. 1901 року в Україні. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку сина Миколая, внуків: Катерину, Марка, Михайла, Енді, Ніко і Марка; правнуків: Михайла, Вілліяма, Джонатана і Христину. Похорон відбувся 14-го грудня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в Блюмінґдейл, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять

Роман Б. Припхан, секр.

ТЕКЛЯ НОҐАЧ член УНС Відд. 379-го Т-ва ім. св. Юрія в Чикаґо померла 8-го грудня 1992 року на 89-му році життя. Нар. в Збаражі, Україна. Членом УНС стала 1953 року. Залишила у смутку сина Филимона з родиною, сестру Анну Скибіцьку з родиною, доньку Корнелію Яцків з родиною, дочку Марійку Вовк з родиною та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо,, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Ґоляш, секр.